

DEBRECZENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI HETI KÖZLÖNY.

FŐSZERKESZTŐ: DR. KUN BÉLA. FELELŐS SZERKESZTŐ: ERDŐS KÁROLY.

Megjelenik hetenként egyszer, szombaton. ~ ~
~ ~ Előfizetési ár: egész évre 28 korona, fél-
~ ~ évre 14 korona. ~ ~ Egyes szám ára 60 fillér. ~ ~

~ ~ Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debreczen, Kollégium:
ide kell küldeni a lap szellemi és anyagi ügyeire vonatkozó
minden közleményt, előfizetést, reklamációt és hirdetési díjat.

Aratás idején.

Az utóbbi viszontagságos esztendőök súlya alatt még az aratással kapcsolatos hagyományos felfogások és az akörül gyakorolt szokásos eljárások is megváltoztak. A tapasztalatból ismeretes régi alapigazságok azonban kijelentésszerűleg megismétlődnek nemzedékről-nemzedékre. Így például ma már különleges prófétai szózat nélkül is elhiszik az emberek, hogy aki gonoszságot szánt és álnokságot vet, az nyomoruságot arat és a hazugság gyümölcsét eszi. Aki konkolyt vet, az nem arathat búzát. Amit vet az ember, azt aratandja, mert aki vet az ő testének, a testből arat veszedelmet, aki pedig vet a léleknek, a lélekből arat örök életet.

Ilyen és hasonló erkölcsi tételek jutnak eszünkbe most is, amikor általában a szántásvetés eredményének számbavételéről, az aratás áldásának biztosításáról, illetőleg a mindennapi kenyérnekvaló beszerzéséről van szó. Tagadhatatlanul az idők jele és a megváltozott világnézet bizonyossága egyebek között az is, hogy a testünk táplálására szükséges élelem beszerzésekor nem tudunk mentesek lenni az erkölcsi világ másíthatatlan törvényének és magunk körül észlelhető jelenségeinek hatásától, sőt a testi múlt szükségletek kielégítése közben, egyidejűleg mindig mintegy követelőleg lép előtérbe az erkölcsi törvény igénye is, amelynek a rendezése tudvalevőleg nehezebb feladat, mint amilyen az éhség és a szomjúság eloszlátása.

Az ideai aratás szintén sok ilyen erkölcsi tanulságot tár a szemlélődni és gondolkodni tudó emberek elé, de azért a legtöbben nem igen akarnak ezekből a jelekből okulni még a maguk kárán sem. Pedig alkalmi oktatások, iránvító intelmek és parancsok nélkül is eszébe vehette volna mindenki, hogy az utóbbi öt esztendő tartama alatt, minden egyes aratáskor, harsonaként zúgott át a légürben a komolyan intő tanács, hogy még a vérözön eláradása előtt hagyjanak

fel a népek a kölcsönös ellenségeskedéssel és közeledjenek egymáshoz a békesség útján, minek-előtte eljöne a harag és bosszúállás ama rettenetes napja. De hát vajjon kicsoda hitt volna a jóra serkentő beszédnek, avagy kicsoda hallgatótt volna az apostoli prédikálásokra? Nem hittek sem a törvénynek, sem a prófétáknak, sem az evangéliomnak, sem az apostoloknak: azért telt meg csordultig a gyűlölködés pohara, melynek mérgező itala megrészegítette és gyehemnára juttatta az ellenszegülőket minden időben.

Mi is egyetemlegesen, kivétel nélkül, sokat sóhajtozhatunk a közelben és távolban szenvedett aratási veszteségek miatt, egyfelől azért, mert ahogy az arató összefogja a gabonakalászokat és a kezével learatja: úgy hulltak el a mi legjobbjaink is az ádáz harcok mezején, hol még talán sírhant sem borúl már a tetemeikre; másfelől azért, mert a pusztulás és siralom helyéről hazatért megfáradottak és megterheltek az aratás után megmaradt, gyér tarlókalászokhoz hasonlóan révedezve tekinthetnek a bekövetkező kétes jövőbe. Ez bizonyára szintén sötét aratási kép, amely a sajnálatra méltó jelen állapotok másaként rajzolódik a képzelet elé.

Am ne vetítgessük vászonra az amúgy is ismeretes többi korképet, sőt inkább forduljunk el az ideai aratás összes komor képeitől és tekintsünk keresztyéni bizodalommal, jó reménységgel a jövő idők aratásai elé. Már dereng, pirkad, virrad s közeleg a nappali fény. Ha az Úr nagy kegyelmesen csendet, békét parancsol e föld népeinek; ha hazatérnek mindenfelől mindenüvé a foglyok, a számkivetettek, az üldözöttek; ha megindul ismét az emberhez méltó rendes munka és kiki józan fővel, tiszta szívvel, becsületes szándékkal él a hivatásának: akkor ismét, mint vala a régi boldog napokban, víg ének és öröm mellett szánt, vet, arat majd a most még búslakodó nemzedék; akkor majd nem lesz szükség, inőség, sőt megtelnek a kenyeres kosarak, az éléskamarák, a magtárak a szántó föld bőséges termésével, az

emberek szívei pedig beteljesednek az Isten és a felebarát iránt érzett tiszta szeretettel, könnyörületességgel és eljő közibénk, elérkezik hozzánk, lakozik közöttünk és a népek között állandóan a békességnek Istene, akinek a nevében megelégedetten, biztonságosan, testvériesen járnak-kelnek mindenek az élet színterén.

A vetés és aratás eme boldog reménységének megvalósulásáért imádkozunk és dolgozunk egyen-egyen mindnyájan, amíg nappal vagyton.

Arató.

Egyház

Egyházkerületünk története.

Szép gondolat volt az, mely a tiszántúli református egyházkerület 1916. évi 377. számú határozatában kifejezésre jutott, hogy t. i. „a kerület minden egyházközsége irattassa meg a maga történetét körülményeihez képest olyan formában és előadásban, hogy az az 1917. évben a reformáció 400-ados emlékünnepe alkalmával a gyülekezet előtt, annak lelkesítésére és építésére, felolvasható legyen.” E rövid történetet egy példányban a kerület levéltárába is be kellett küldeni. Ezen felül arra is felhívta a kerület az egyházközségeket, hogy, *amennyiben módjukban van*, szakszerűen és kimerítő részletességgel is irassák meg történetüket s e részletes történet egy példányát is küldjék be a kerületi levéltárba. Nyilván látszik e határozatból, hogy a kerület az egyházközségek történetének a megírásával nemcsak a reformáció 400-ados nagy alkalmára kívánt emléket emelni, hanem a történeteknek a levéltárban való összegyűjtésével a kerület egyetemes történetének a megírását is lehetővé tenni és megkönnyíteni igyekezett. Amiket e téren, bámulatos szorgalmával és önmérsztő munkásságával, *Barcsa János* végzett, hasznos munkálatoknak tekinthetők, valamint azokra a kérdőpontokra adott feleletek is, melyeket a kerület, fentebbi határozata értelmében, az egyházközségektől bekívánt.

Őszintén megvalljuk, hogy más kerületben hasonló végzés mellett és körülmények között szerzett tapasztalat alapján kerületünk határozatától megfelelő sikert nem vártunk. A dolgot súlyosbította most még a háború ezer baja s mindenekfölött az ilyen kutató és elmerülő szellemi munkához szükséges lelki békességnek és nyugalomnak a hiánya. Lelkészeink mégis nagy készséggel és becsvágyal törekedtek a kerület kívánalmának eleget tenni. Már akiknek helyzetük azt megengedte, mert többen katonai szolgálatot teljesítettek, némelyeket pedig betegség, vagy épen a megélhetés sok és nagy gondja gátolt meg e munka végzésében. Valóban igazat kell adnunk az egyik esperesnek, aki azt írja püspökünknek, hogy „a jelen zaklatott viszonyok efféle munkára nem valók. Nyugodtság és a kutatásra alkalmas csendes elmerülés lehetősége nélkül ezt a munkát nem lehet elvégezni.”

Mindamellét a beérkezett esperesi jelentések elég megnyugtató eredményeket tárnak fel. A teljes sikertől messze vagyunk ugyan, de az is örvendetes, hogy számos egyház megírt történetével szaporodott levéltárunk. Hogy gazdagodott-e egyszersmind, azt majd a szakbizottság állapítja meg. Hisszük, hogy igen, mert föltételezzük, hogy a történetírók lelkiismeretesen dolgoztak. Az egyik esperesi jelentésben pl. azt olvassuk, hogy egyik egyház-

község története impurumban kész, de oly terjedelmes munkáról van szó, hogy lemásolásához huzamosabb időre van szükség s azért a beküldésére haladékat kér. Más-hol is olvassuk a késedelemnek efféle indokolását. Kétségtelen, hogy a lelkészek ilyen helyeken széleskörű apparatussal dolgoznak. Nagy lelki örömünkre szolgál az esperesi jelentésből annak a megtudása is, hogy a hódmezővásárhelyi egyház történetének megírásán történetírásunk egyik mestere *Szeremley Sámuel* dolgozik s hogy a munka már jóformán készen is van, de kiadását nyomdai nehézségek gátolják.

A múlt évben beérkezett esperesi jelentések szerint a békésbányai egyházkerületben 19 egyházközség írta meg s küldte be történetét a kerületi levéltárba; a nagybányai egyházkerületben 22; az alsószabolcs—hajduvidéki egyházkerületben 7. A többi egyházkerületből még hiteles értesüléseink nincsenek, de tudjuk, hogy a munkában azok sem maradtak el. Sürgetni most az írókat nem lehet. Várnunk kell jobb időkre. E sorok célja csak egy kis tájékoztatás, melyből kitűnik, hogy a kerület határozata nem volt hiábavaló. Az eddigiek után, nyugodt viszonyok között, reményt táplálunk a munka tovább folytatására és majdan teljes befejezésére is. **S. Sz. J.**

Iskola

Tanítónők kibocsátása.

A debreczeni református tanítónőképző-intézetben folyó évi július hó 7—11. napjait tartottak a szóbeli befejező képesítő vizsgálatok, Szele György lelkész és dr. Szabó Béla tanfelügyelő elnökletével. Mind a 36 jelölt képesítést nyert. A képesített növendékek ünnepélyes elbocsátása, az egész képezdei tanárkar és Konecz Aurélné internátusi igazgató jelenlétében, 11-én délután történt, mely alkalommal a jelöltek megható éneke és imádsága után Szele György elnök kihirdette az eredményt s utalván arra, hogy az eredmény megállapításánál a képesítő bizottság méltányolta azokat a rendkívüli nehézségeket, melyekkel e jelölteknek a háború idejében eső egész 4 évi tanulói pályájukon, de különösen annak utolsó esztendejében küzdeniök kellett, mely év csak 5 rövid hónapra szorított, — a következőképen folytatta:

„E nagyon megrövidült időben is olyan eseményeket hozott elő ez iskolai év, amelyek soha nem tapasztalt mértékben megrontották, majdnem semmivé tették a tanítás és nevelés békés, nemes munkáját s ennek sikerét is. Ez események legveszesebbike a hazánkat tépő forradalom második fázisa, a kommunizmus volt, amely nem a maga, elméletben talán szép, de gyakorlatban, kivált országunk és népünk mai helyzetében meg nem valószínű elveinek ránk alkalmazásával. — hanem évszázadok óta jóknak, nemeseknek, szenteknek ismert eszmék, intézmények, anyagi, szellemi, erkölcsi értékek pusztításával, rombolásával. — minden szeretet és erkölcsiség nélküli osztályharc vérengzésig menő kegyetlenségével mutatkozott be nálunk, uralkodott rajtunk s uralkodik, fájdalom, még ma is szegény hazánk egy részén s különösen annak fővárosában.

S a kegyetlen rombolásnak, sanyargatásnak ez az uralma szinte első sorban az iskolákra vetette magát, kidobta onnan azoknak két nagy eszményét, a nemzetfenntartó hazaszeretetet s az emberi méltóságot alkotó jó erkölcsnek alapját képező vallást, az Isten ismeretét és félelmét; fertőző szelleme megérintette és pedig vég-

zetessé válható irányban, többé-kevésbé a tanítók és tanítványok lelkét s egyeseket magával ragadva, a legszomorúbb jelent idézte fel reánk és a legsötétebb jövőt készítette elő a haza, a nemzet, a vallás, az egyház, az iskola, a társadalom s ezekben mindnyájunk számára.

Ez a vésztes irány nem hagyta érintetlenül ezt a mi szép iskolánkat sem, nem hagyta érintetlenül önöket, ez intézet legidősebb növendékeit sem; mert amint tudom, voltak itt is, önök között is, akiknek fiatal és a dolgok megfontolására, értékelésére sem elég tudással, sem kellő higgadtsággal még nem bírható lelkébe kezdte belecsepegtetni, talán féktelen terrorjával beleoltani a maga szépet, jót, nemest megemésztő mérget.* . . .

Mit gondolnak önök, hova jut az emberi társadalom, ha a kommunizmus az ő „nevelő” munkáját tovább folytathatja?!

Hála Istennek, hogy csak kezdhette ezt, — hála Istennek! hogy ez iskola két fenntartó oszlopát, a hazafiságot és a hitet csak megrázhatta a romboló vihar, de le nem dönthette, hogy aztán az épület is utána omoljon! . . . De tagadhatatlan, hogy szomorú nyomokat, keserves emlékeket, fájó sebeket hagyott maga után, amelyeknek eltakarása, elfeledése, meggyógyítása sok időt, nagy munkát, hű igyekezetet kíván mindnyájunktól!

Szálljon azért magába ma önök közül is mindenki, akinek a rombolás munkájában gondolattal, szóval vagy cselekedettel része volt. — lássa meg az örvényt, melynek szélén állott s amelybe eséstől az az isteni gondviselés mentette meg, amelyet lelke kevélységében könnyelműen, pillanatnyilag megtagadott, de amely volt, van és lesz mindörökké! . . . s illő megbánással, önmaga és mások iránti szeretettel, ebből származó jóságával, nemest tetteivel igyekezzék jóvá tenni azt, amiben netalán vétkezett!*

Ezután kérte a távozó növendékeket, hogy mindenkor hálával és szeretettel gondoljanak vissza az iskolára és tanáraikra s ezzel fejezte be: „Igyekezzenek tanítói hivatásukat betölteni mindenkor azzal a” szellemmel, amelyet — a borzalmak rövid korszakát kivéve — itt nyertek és elsajátíthattak, hogy abban a szellemben s nem lankadó szorgalommal működve mindenkor, legyenek ennek az iskolának méltó díszesei!”

Ez után dr. Szabó Béla tanfelügyelő, ki az egész vizsgálatot odaadó buzgalommal s küönösen a vallásos nevelés iránti mélyszéles érdeklődéssel ellenőrizte, néhány szép szóval intette a jelölteket, hogy teljesítsék mindenkor egyházuk és hazájuk iránti magasztos kötelességeiket s főként arra törekedjenek mindig, hogy lelkiismeretükkel ellentétbe ne jussanak. Majd megható jelenet következett. A növendékek közül előlépett Osváth Margit s tartalmas és nagyon szép beszédben kifejtette, hogy ők meg voltak tévesztve, fiatalos idealizmusukkal visszaéltek s bánják akkori viselkedésüket, egyszersmind szent fogadást tesznek, hogy — bármi legyen is a jövőben Magyarországon a vallás és a haza sorsa — ők ennek a két eszménynek mindig rendíthetetlen szolgálói és hű munkásai akarnak lenni.

Isten áldása kísérje őket pályájukon, hogy fogadásukat beválthassák!

Szelo Miklós.

* A református tanítónőképző-intézet, felsőbb leányiskola és polgári leányiskola összes osztályai közül egyedül a képezde IV-ik osztálya volt olyan, melynek növendékei közül akadtak, minden bizonnyal az őket működésének körébe vonó tanítói szakszervezet hatása alatt, akik a kommunizmus alatt a vallástanulást megtagadták, — de 33 közül csak 10-en.
Sz. M.

Halottaink.

Vértessy Móríc.

A régi debreczeni kollégium annyi poézissal bevont és meg emlékezetében is szívet vidámitó diákéletének egyik kimagasló s kortársai által is szeretettel körülvett alakja volt a maga idejében. A tűzoltó-egylet nagyerejű „nagybotosa”, a kollégiumi kántus és debreczeni városi dalegylet szép mélyhangú basszus énekese, jóízű diákhistóriáknak nemcsak mindig jókedvre derítő felelevenítője, hanem azoknak egyik részese és sokat emlegetett szereplője is volt.

Onnan a régi kollégiumból vitte magával egyfelől a mindig derült, sziporkázó kedélyt, az élet biztos örömeinek nemes szeretetét, más, az egyszerű, puritán, vallásos életfelfogást, megingathatatlan jellemet és becsületességet, melyek lelkének mindenkor legdrágább tulajdonai voltak és maradtak. Markáns egyéniség volt. Kimagasló testben és lélekben egyaránt.

Debreczenben született 1858 szeptember 4-én. Szülei Vértessy István Debreczen sz. kir. város főjegyzője és Polgáry Juliánna voltak. Ember- és vendégszerető, erős református érzésű emberek, kikben beteljesült az áldás, melyet a zsoltáriró eképpen fejez ki: Meglátod gyermekeidet te asztalod körül rendben, mint olajvesszőt, kikben szíved örül. Tizenkét gyermek volt az egykori Vértessy-kurián (ma is életben vannak 8-an). Itt, e kedves, derült szülei hajlékban szerzé a fogékony gyermeki lélek első benyomásait, vallásosságát, ember-szeretetét és mindent bearanyozó vidám, pazar kedélyét. A debreczeni kollégiumban végezte összes iskoláit mindig jeles eredménnyel. Kis-diák korában egy évig — a német szó elsajátítása végett — a szepességi Gölniczen volt „eserében”. Gyors felfogása és jó emlékező tehetsége folytán sohasem okozott különösebb gondot neki iskolai tanulmányai elvégzése, úgy hogy kötelességeinek mindig pontos teljesítése mellett ideje és figyelme jó részét a diákélet derűsebb oldalainak és történeteinek szánhatta. Kedves, szép, felejthetetlen idők voltak ezek reá nézve, melyekhez élete későbbi idejében is — vidám családi és baráti körben — gyakran és szívesen visszatért emlékezete — „szedegette a sok szép emléket, mint a méh a virágról a mézet.”

A theologiai tanfolyam hivatásos és sikeres bevégezése után Mezőtúron káplánkodott, majd szülővárosában a nagynevű Könyves Tóth Mihály mellett szolgált. Itt ismerkedett meg későbbi hitvestársával Weber Máriával. Weber Sámuel szepesbélai evangélikus főesperes leányával kit szülei a magyar szó elsajátítására vittek Debreczenbe és a Könyves Tóth Mihály családjában helyeztek el. Vértessy Móríc 1886-ban foglalta el a bihartordai parókiát, melyben 33 éven át közszeretben és közbecsülésben szolgált az Urat. Erélyes és körültekintő vezetése alatt egyháza egészen megújult és felvirágzott. Hivatalában lelkiismeretes buzgósággal és példás rendszeretettel forgolódott mindig. 1907-ben a debreczeni egyházmegye tanácsbírájává választott. Biharvármegyei törvényhatósági bizottságának is haláláig tagja volt.

Irodalmi munkássága igen értékes. Azok előtt, akik 1907-ben a debreczeni kollégiumban 30 éves találkozóra összegyűltek, felejthetetlen marad az a költői származású remek imádság, melyet az egykori tanulótlársak e megható összezejövetelén tartott. Evangéliomi szellemű, gyakorlati irányú, gondolatokban gazdag prédikációi közül

*

néhány a Debreczeni Lelkeszi Tár különböző évfolyamában látott napvilágot. Kötetekre menő papi dolgozatai pedig kéziratokban maradtak hátra.

Családi élete mindvégig nagyon boldog volt. Ifjúkori választottjában megértő, gondos, szorgalmas, hűséges hitvestársat talált. Két gyermekét még életében szárnyra bocsátotta. Az idősebbik István, budapesti orvos, a fiatalabbik Gabriella, Hajdu Gyula berettyóújfalui lelkész felesége.

Karácsony táján veszedelmes kór támadta meg s noha családja a legavatottabb kezekre bízta a beteget s feltő gonddal ápolta: március 14-én ama jobb hazába költözött. Temetése március 16-án volt Bihartordán nagy részvét mellett.

Legyen áldott emlékezte!

K

Kortünetek.

Lelkes fiatal tanárral folytattam derűs, de heves eszmecsatát. A nyelvek középiskolai tanításáról folyt a szó. Én a klasszikus nyelvek mellett foglaltam állást, ő a modern nyelvek térhódítását sürgette. Én arra hívtam, hogy a középiskolai tanításnak sem célja, sem eredménye a beszélgetni tudás, elmefejlesztőnek és egyetemes műveltségadónak pedig többet érnek a klasszikus nyelvek akármelyik modernnél, — ő ellenben kivált a német irodalom nagyszerűségére s a mi kulturánkat nagyban emelő voltára mutatott. Én arra emlékeztettem, hogy a magyar tudományosság, ha kicsiny körű is, de igazán európai színvonalú addig volt, míg a nemzetközi latin nyelv használata folytán a fordító és kivonatoló tudományosság lábra nem kapott, — ő ellenben méltán felemlgette, hogy tudásunk a németekre támaszkodás óta lett általánosabb és egyetemesebb. Én azt is eszébe juttattam, hogy a színmagyarságnak, különösen meg a kálvinista színmagyarságnak a nemzet szellemi vezetésében háttérbe szorulása szükségképen, mihelyt a kulturánk német irányú s a németül tudásuk révén mindenkép alkalmatlan — nem magyar és (mondjuk) nem kálvinista) elemek jutnak előtérbe. Ő lelkesen védte a mi magyar kálvinista fajtánk mindenjóra képességét és bizonykodott, hogy ha a magyar kálvinista fiúnak a latin helyett a német nyelv elsősorú szükségességét prédikálják, meg tud tanulni németül is, csak olyan jól, mint akármelyik (már otthon is németesen nevelt) zsidó gyerek. Nincsen igazsága az én kedves vitázó társamnak. De nagy gyönyörűséget okozott nekem az ő lelkes nekibuzdulása. Mert a maga *szaktárgyát*, a német nyelvet védte tűzön-vizen át. Mostanában pedig azt tapasztaltuk, hogy a középiskolai tanárok közül sokan épen azt a tantárgyat ítélték és hirdették (még a tanítványaik előtt is) az iskolából kiküszöbölendőnek, amelyik az ő úgynevezett szaktárgyuk.

Munkálkodó légy, nem panaszkodó. Bánknak Tiborhoz intézett szavait szívesen emlegetjük mindig, ha az anyagi helyzet nyomorúsága miatt a panaszokat halljuk. Valóban az esetek többségében azoknak tele panasszal a szájuk, akik könnyebbnek találják a panaszt a munkálkodásnál. De vajjon nekünk, kik ítéletet mondunk embertársainkról, hogy anyagi helyzetük javításáért panaszkodás helyett mért nem dolgoznak többet s kik megbotránkozunk, hogy embertársainkon hovatovább erőt vesz az anyagi s a nemzeti boldogság és tiszta erkölcs eszményei mind kevesebb lelket hevítenek, — nekünk nem volna-e igazságos végre szintén a szemünkbe vágni: munkálkodó légy, nem panaszkodó.

Különfélék.

Dr. Baltazár Dezső püspökünk a nyaralást félbeszakítva, kénytelen volt tanyájáról a városba költözni s hivatalában hétköznapokon d. e. 10—12 óráig fogad.

A debreczeni református főgimnázium tápintézetében az 1919—20. tanévre az ellátási díjak 200, 600, 1200 és 1400 K-ban vannak megállapítva. Minden növendék köteles azonban beszoolgáltatni az I. félévre 3 kg. zsírt, 2 kg. ennivaló szalonnát és 5—5 kg. babot, borsót és lencsét. Ezen élelmiszerek maximális ára betudatik a konviktusú díjba. A bentlakás évi díja 30 K. a VII—VIII. osztálybeliekre 60 K. A bentlakásba és a konviktusba való felvételért folyamodni kell az igazgatósághoz. (Mellékletek: születési-, újrablokálási-, iskolai bizonyítvány és a vagyoni és családi állapotra vonatkozó hatósági, illetőleg lelkészi bizonyítvány.) Ez utóbbi az 1400 koronás, bentlakás nélküli konviktushoz nem szükséges. A kérvényeket mennél előbb be kell küldeni. Az augusztus 10. után érkező kérvények nem vétetnek figyelembe.

Félszázados a debreczeni nőegylet. Kevés nőegylet dicsekedhetik azzal, hogy félszázadot töltött el az emberbaráti munka és szeretet nemes szolgálatában. Ilyen a debreczeni jótékony nőegylet, mely 1869-ben alakult s azóta több irányban nagy buzgósággal folytatja áldásos munkásságát, melyet a reánk szakadt nehéz időkben is, élén tevékeny, önfeláldozó és bölcs vezetőivel, elismerésre méltó módon teljesít. A nőegylet az évi közgyűlést f. hó 20-án, vasárnap tartotta, amikor is Fráter Erzsébet elnök emelkedett szellemű s a jelen állapotokra vonatkozóval rendkívül megható beszéddel nyitotta meg a közgyűlést. Az elnöki megnyitó után S. Szabó József tb. titkár honorálta néhány szóval az elnöknek és tisztviselőtársainak kitartó és nemes működését, majd felemlítette, hogy az egylet ez évben érte el 50 esztendő fennállását, melyet a viszonyok miatt, érdemeihez és múltjához méltóan, jubileumi ünnepélyvel nem ülhet meg, de a maga körében annál melegebben emlékezik meg arról a félszázados múlttól és munkáról, mellyel a nőegylet örök érdemeket szerzett városunk történetében. Ezután Gáspár Albert titkár olvasta fel szép és tartalmas évi jelentését.

A református leányok templomünnepélye, amelyet lapunk múlt számában jeleztünk, nagyszámú közönség jelenléte mellett minden tekintetben szépen sikerült.

Értesítés. A református püspöki hivatal közzé teszi, hogy Bihar vármegyében fekvő, a nagyszalontai református egyházmegyébe kebeleztet városfenesi egyházba folyó évi szeptember hó 1-től egy orgonista-kántor tanítóra lenne szükség. Megélhetése a mai rendkívüli viszonyok között is biztosítva van 15 hold föld haszonélvezetével és egyéb járandósággal. Jelentkezés a városfenesi lelkészi hivatalnál, de elfogad a püspöki hivatal is.

Hirdetés.

Segédlelkész, mindkét papi vizsgával, azonnali belépésre alkalmazást keres Bereg, Szatmár vagy Bihar megyében. Megkeresések: „Ref. lelkészi hivatal Sarkad“ címre küldendők.

2-2